

יבמות י

עניין: ע"מ שלא תינשאי לפלוני והשייכות לפורים

יחזקאל פרק כ'

עַד הַיּוֹם הַזֶּה: לָבֵן אָמַר וְאֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הַפֶּדֶרֶךְ אֲבוֹתֵיכֶם אַתֶּם נִטְמָאִים וְאַחֲרַי
שְׁקוּצִיָּהֶם אַתֶּם זֹנִים: וּבִשְׂאֵת מִתְנַתִּיכֶם בַּהֲעֵבִיר בְּנִיכֶם בְּאִשׁ
אַתֶּם נִטְמָאִים לְכָל־גְּלוּלֵיכֶם עַד־הַיּוֹם וְאֲנִי אֲדַרְשׁ לָכֶם בֵּית
יִשְׂרָאֵל חִי־אֲנִי נֶאֱמַר אֲדֹנָי יְהוִה אִם־אֲדַרְשׁ לָכֶם: וְהֶעֱלָה עַל־
רוּחְכֶם הִיזוּ לֹא תִהְיֶה אֲשֶׁר וְאַתֶּם אֹמְרִים נְהִיָּה כְּגוֹיִם
כַּמְשַׁפְּחוֹת הָאָרְצוֹת לְשֶׁרֶת עֵץ וְאֲבָן: חִי־אֲנִי נֶאֱמַר יְהוִה
אִם־לֹא בִיד חֲזָקָה וּבְזִרוּעַ נְטוּיָה וּבַחֲמָה שְׁפוּכָה אֲמַלּוֹךְ
עֲלֵיכֶם: וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִן־

רמב"ן שבת פח.

והא דאמרינן בענין אגדה הא מודעא רבא לאורייתא ומתרחץ כבר קבלוה בימי אחשורוש. קשה לי וכי מה קבלה זו עושה מסופו של עולם לתחלתו, אם קודם אחשורוש לא היו מצווים למה נעשו ואם נאמר מפני שעברו על גזירת מלכא א"כ בטלת מודעא זו, ועוד למה הצריכם לקבלה וברית, ונ"ל לומר דמתחלה אע"פ שהיה להם מודעא מ"מ לא נתן להם הארץ אלא כדי שיקיימו התורה כמו שמפורש בתורה בכמה פרשיות, וכתיב (תהלים ק"ה) ויתן להם ארצות גוים ועמל לאומים ירשו בעבור ישמרו חוקי ותורותיו ינצורו, והם עצמן מתחלה לא עכבו בדבר כלל ולא אמרו במודעא כלום אלא ברצון נפשם מעצמם אמרו כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע, לפיכך כשעברו על התורה עמד והגלם מן הארץ, משגלו מסרו מודעא על הדבר מדכתיב (יחזקאל כ') והעולה על רוחכם היה לא תהיה אשר אתם אומרים נהיה כגוים וכמשפחות הארמה לשרת עץ ואבן, וכדאמרינן באגדה (סנהדרין ק"ה א') רבינו יחזקאל עבד שמכרו רבו כלום יש לו עליו וכו', לפיכך כשבאו לארץ בביאה שניה בימי עזרא עמדו מעצמם וקבלוה ברצון שלא יטענו עוד שום תרעומות, והיינו בימי אחשורוש שהוציאם ממות לחיים והיה זה חביב עליהם מגאולה של מצרים.

שבת פח.

בירחא תליתאי כמאן כרבנן: (ס) ויתיצבו בתחתית ההר (א"ר אבדימי בר חמא בר חסא מלמד שכפה הקב"ה עליהם את ההר כנגיית ואמר להם אם אתם מקבלים התורה מוטב ואם לאו שם תהא קבורתכם א"ר אחא בר יעקב מכאן מודעא רבה לאורייתא אמר רבא (ס) אעפ"כ הדור קבלוה בימי אחשורוש דכתיב (ז) קימו וקבלו היהודים (ז) קיימו מה שקיבלו כבר (ז) אמר חזקיה מאי דכתיב

סנהדרין קה.

הנביאים וגו' שמואל אמר באו עשרה בני אדם וישבו לפניו אמר להן חזרו בתשובה אמרו לו עבד שמכרו רבו ואשה שגרשה בעלה כלום יש לזה על זה כלום אמר לו הקב"ה לנביא לך אמור להן (ז) איזה ספר כריתות אמכם אשר שלחתיה או מי מנושי אשר מכרתי אתכם לו הן בעונותיכם נמכרתם ובפשעכם שלחה אמכם והיינו דאמר ריש לקיש מאי דכתיב (ז) דוד עבדי (ז) נבוכדנצר עבדי גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שעתידין ישראל לומר כך לפיכך הקדים הקב"ה וקראו עבדו (ז) עבד שקנה נכסים עבד לזמי נכסים למי (ז) והעולה על רוחכם היו לא תהיה אשר אתם אומרים נהיה כגוים כמשפחות הארצות לשרת עץ ואבן חי אני נאם ה' אלהים אם לא ביד חזקה ובזרוע נטויה ובחימה שפוכה אמלוך עליכם (ז) אמר רב נחמן כל כי האי ריתחא לירתח רחמנא עלן ולפרוקינן (ז) ויסרו למשפט

חתם סופר הפטרת פרשת נח

הרבה כידוע וי"ל לטנינו כך, דאחז"ל [סנהדרין ק"ה]. שישראל טענו צימי יחזקאל אשה שגרשה צעלה ועבד שמכרו רבו יש לזה ע"ז כלום, וכו' צעלמו טענה אומות העולם כי לורס מכרם מכירה מוחלטת וכן אחז"ל [ילק"ש חסתר ג'] גזי סמך שהקצ"ה כבר עזבם לגמרי, והוא ית"ש אומר איך ספר כריתות אמכם או מי מנושי אשר מכרתי אתכם לו, ולריך להצין מאין נולדו טענות הללו שאלו אמרו מכרם וכו' ית' אומר לא מכרתי, וי"ל ששורש הדבר ילא מסוגי דתקפו כהן כי שם מצוה דשנים אחזין צעלית או מריצים על הקרקע. ותקף א' וכו' יאסח מיד השני